



Sydösterbottens
avfallsnämnd
Ov Botniarosk Ab

Avfallspolitiskt program och avfallshanteringens servicenivå

GODKÄND

Kaskö stadsfullmäktiges 7.2.2023

Närpes stadsfullmäktiges 6.2.2023

Storå stadsfullmäktiges 7.11.2022

Östermark stadsfullmäktiges 13.6.2022

Kristinestads stadsfullmäktiges 13.6.2022

Bötom stadsfullmäktiges 6.6.2022

Kauhajoki stadsfullmäktiges 30.5.2022

INNEHÅLL

Inledning	2
-----------	---

Det avfallspolitiska programmet, mål

1. Minskad uppkomst av avfall	3
2. Tjänster	4
3. Ökad återvinningsgrad	4
4. Delaktighet	5

Fastställande av servicenivån

Inledning	6
1. Insamling av avfall från fastigheterna	7
2. Ekopunkterna	7
3. Återvinningsstationerna	8
4. Information och rådgivning	8
5. Avfallsavgifter	9
6. Myndighetstjänster	9

INLEDNING

Den lokala avfallshanteringen styrs av lagstiftningen och den riksomfattande avfallsplanen, som är en strategisk plan för avfallshanteringen i Finland godkänd av statsrådet och som innehåller mål och åtgärder för att förebygga uppkomsten av avfall.

De nationella återvinningsmålen är ambitiösa. Fram till 2035 ska återvinningsgraden för det kommunala avfallet öka till minst 65 procent.

Den riksomfattande avfallsplanen innehåller en målbild för 2030:

1. En avfallshantering som håller hög kvalitet är en del av en cirkulär ekonomi.
2. Materialeffektiv produktion och konsumtion sparar naturresurserna och bromsar klimatförändringen.
3. Minskade avfallsmängder jämfört med nuläget. Återanvändningen och återvinningen har nått en ny nivå.
4. Marknaden för återvinning fungerar väl. Återanvändningen och återvinningen skapar nya arbetstillfällen.
5. Även små mängder värdefulla råvaror som förekommer i återvinningsmaterial kan tas till vara.
6. Materialkretsloppen är ofarliga och i produktionen används farliga ämnen i allt mindre utsträckning.
7. Den forskning och försöksverksamhet som bedrivs inom avfallsbranschen håller hög kvalitet, och avfallskompetensen är hög.

På lokal nivå måste ovanstående mål nås så bra som möjligt för att skyldigheterna i lagstiftningen ska kunna fullgöras och de nationella målen nås. Därför är det nödvändigt att upprätta ett avfallspolitiskt program som styr utvecklingen av avfallshanteringen även inom Sydösterbottens avfallsnämnds område.

Programmet innehåller kommunernas gemensamma syn på hur avfallshanteringen ska utvecklas på lång sikt. Det avfallspolitiska programmet ska även innehålla riktlinjer för Sydösterbottens avfallsnämnds och avfallsbolaget Oy Botnjarosk Ab:s verksamhet.

DET AVFALLSPOLITISKA PROGRAMMET, MÅL

1. MINSKAD UPPKOMST AV AVFALL

Syftet med avfallslagen är att främja cirkulär ekonomi och ett hållbart utnyttjande av naturresurserna, minska mängden avfall och dess skadlighet, förebygga den fara och skada för hälsa och miljö som avfall och avfallshantering orsakar, säkerställa en fungerande avfallshantering och förebygga nedskräpning. (1 § i avfallslagen)

Enligt 8 § i avfallslagen ska följande prioriteringsordning i möjligaste mån iakttas i all verksamhet: I första hand ska mängden av och skadligheten hos det avfall som verksamheten ger upphov till minskas. Om avfall emellertid uppkommer ska avfallsinnehavaren i första hand förbereda avfallet för återanvändning och i andra hand materialåtervinna det. Om materialåtervinning inte är möjlig ska avfallsinnehavaren återvinna avfallet på något annat sätt, exempelvis som energi. Om avfallet inte kan återvinnas ska det bortskaffas.

MÅL

Det primära målet är att minska mängden avfall i all verksamhet. Det innebär att det inte ens uppkommer återvinningsbart avfall.

ÅTGÄRDER

- Mer information
- Användning av digitala tjänster
- Låna saker i större utsträckning

UPPFÖLJNING

- Mängden kommunalt avfall per person och år

2. TJÄNSTER

MÅL

Kunderna ska erbjudas en tillräckligt hög servicenivå.

ÅTGÄRDER

- Fastställande och uppföljning av avfallshandlingens servicenivå
- Valfungerande kundservice

UPPFÖLJNING

- Kundnöjdhet

3. ÖKAD ÅTERVINNINGSGRAD

MÅL

År 2020 var återvinningsgraden i Sydösterbotten 29 procent.

För 2030 är återvinningsmålet för kommunalt avfall 60 procent. För att nå målet krävs insatser på alla fronter, bl.a. fler sorteringsmöjligheter och aktivare sortering.

ÅTGÄRDER

- Mer information
- Utökad separat insamling
- Motiverande avfallshandlingsföreskrifter och avfallstaxa

UPPFÖLJNING

- Återvinningsgrad

4. DELAKTIGHET

MÅL

Kommuninvånarna och kunderna i området ska göras delaktiga. Samarbete med olika intressentgrupper för att nå återvinningsmålen.

ÅTGÄRDER

- Vi genomför enkäter och lyssnar på kunderna
- Samarbetet med intressentgrupperna ska ske rutinmässigt

UPPFÖLJNING

- Antal intressentgruppsmöten per år

FASTSTÄLLANDE AV SERVICENIVÅN

Inledning

Vid fastställande av servicenivån fastställs vilka tjänster det kommunala avfallsbolaget Oy Botnias Ab, som ägs av Storå, Bötom, Kauhajoki, Kaskö, Kristinestad, Kurikka (för Jurvas del), Närpes och Östermark, ska erbjuda kommuninvånarna och fastigheterna. Vidare fastställs hur en tillräcklig servicenivå och rimlig tillgång till insamlingsställen ska kunna säkerställas samt försäkras man sig om att avfallsavgifterna är rimliga med beaktande av lagstadgade mål och skyldigheter.

Servicenivån har fastställts i samarbete mellan ägarkommunerna, avfallsbolaget och avfallshanteringsmyndigheten. Servicenivån har fastställts gemensamt för kommunerna inom bolagets verksamhetsområde.

Servicenivån har fastställts för följande avfallshanteringstjänster:

- Insamling av avfall från fastigheterna
- Ekopunkterna
- Återvinningsstationerna
- Information och rådgivning
- Avfallsavgifter
- Myndighetstjänster

1. INSAMLING AV AVFALL FRÅN FASTIGHETERNA

Med transport av avfall från fastigheterna avses avfallstransporter som ordnas av kommunen eller fastighetsinnehavaren och där avfallet hämtas från ett samlingsställe vid fastigheten eller ett samlingsställe som används gemensamt av två eller fler fastigheter.

Inom avfallsbolaget Botniasrosks verksamhetsområde genomförs avfallstransporterna i fastighetsinnehavarens regi. Fastighetsinnehavaren ingår ett avtal om tömning av avfallskärlet med ett avfallstransportföretag som är verksam inom området. Tömningarna ska ske enligt de tömningsintervall som anges i avfallshanteringsföreskrifterna.

I och med den nya avfallslagen börjar bioavfallet samlas in separat från fastigheter med minst fem lägenheter i tätorter med start den 1 juli 2022 och från kommunala förvaltnings- och servicefastigheter i enlighet med avfallsförordningen. Kommunen ska ordna transporten av det avfall som samlas in separat från fastigheterna. Enligt de övergångsperioder som föreskrivs i lagen ska kommunen ordna transporter av förpackningsavfall från den 1 juli 2023 och transporter av bioavfall tidigast den 19 juli 2023 och senast den 19 juli 2024.

Vad gäller avfallstransporter i kommunens regi upphandlar Botniasrosk transporterna av bio- och förpackningsavfallet. Transporterna av brännbart avfall fortsätter i fastighetsägarnas regi, såvida inte avfallsnämnden beslutar annat utifrån uppföljning i enlighet med avfallslagen.

Mål: Övergången till den separata insamlingen och överföringen av avfallstransporterna på kommunen ska ske så smidigt som möjligt för kunderna. Frivillig insamling av bioavfall och förpackningsavfall.

2. EKOPUNKTERNA

Producentsammanslutningarna tillhandahåller Rinki-ekopunkter i enlighet med statsrådets förordning (518/2014).

Botniasrosk har kompletterat samlingsnätverket med egna ekopunkter inom sitt eget verksamhetsområde. Inom verksamhetsområdet finns 92 ekopunkter, varav 64 drivs av Botniasrosk Ab på bolagets bekostnad och de övriga av Finlands förpackningsåtervinning Rinki Ab. Till ekopunkterna, som är obemannade, kan hushåll lämna glasförpackningar och metallavfall. Vid

ekopunkterna finns även Encore miljötjänster Ab:s behållare för pappersinsamling. Vid Rinkis ekopunkter finns utöver dessa insamling av kartongförpackningar samt vid fem Rinki-ekopunkter insamling av plastförpackningar. Vid en del ekopunkter finns även UFF:s kärl för klädinsamling.

➔ Antal och nivå på de kompletterande insamlingsställena.

- Vilken typ av avfall tas emot och var.

Mål: Det totala antalet insamlingsställena ska vara oförändrat (92 st. i åtta kommuner). Målet är att höja nivån på insamlingsställena så att så många som möjligt erbjuder mottagning av glasförpackningar, små metallföremål, kartong- och plastförpackningar och returpapper.

3. ÅTERVINNINGSTATIONERNA

Botniarosk har en återvinningsstation i varje kommun inom sitt verksamhetsområde. Till återvinningsstationerna lämnas avfall som inte hör hemma i fastighetens avfallskärl på grund av avfallets storlek, mängd eller beskaffenhet. Exempel på sådant avfall är el- och elektronikskrot, skrymmande avfall såsom möbler, bygg- och rivningsavfall, farligt avfall samt trädgårdsavfall. Återvinningsstationerna är öppna 1–5 dagar i veckan, och de är enkla att besöka, eftersom det finns personal på plats som visar i vilken container eller i vilket kärl avfallet hör hemma.

➔ Öppettider

➔ Automatisering

Mål: Reagera på ökat besökarantal med utökade öppettider. Ett långsiktigt mål är automatisering av återvinningsstationerna (självtjäningsstationer 24/7).

4. INFORMATION OCH RÅDGIVNING

Informationens och rådgivningens viktigaste uppgifter är att informera kunderna om rätt sortering av avfallet med fokus på källsortering för att säkerställa en effektiv styrning av avfallet till återanvändning och återvinning. Kunderna får råd i avfallshanteringsfrågor och avfallssortering och anvisningar om hur man förhindrar uppkomsten av och återvinner avfall samt om hållbar konsumtion.

Informationen och rådgivningen sker genom kontakter med kundtjänsten, föreläsningar, publikationer, kampanjer, lokala medier, sociala medier osv. Informationen och rådgivningen använder sig av olika kanaler för att nå ut till alla kundgrupper.

Mål: Ökad information och rådgivning. Användning av nya informationskanaler. Broschyrer om avfallssortering på flera språk som talas inom området med hänsyn till olika kulturers kompetens inom sophantering.

5. AVFALLSAVGIFTER

I avgifterna i avfallstaxan ingår alla kostnader för genomförandet av avfallshanteringen på det sätt som avfallslagstiftningen kräver såsom kostnader för information och rådgivning, administration, behandling av avfallet, återställande och eftervård av deponin, utveckling av och nödvändiga investeringar i avfallshanteringen samt alla kostnader för avfallsnämnden.

Avfallsavgifterna är indelade i ekoavgifter och behandlingsavgifter.

Mål: En motiverande taxa.

6. MYNDIGHETSTJÄNSTER

Sydösterbottens avfallsnämnd har hand om avfallshanteringsmyndighetsuppgifterna inom Botniasrosks verksamhetsområde. Enligt 23 § i avfallslagen har den kommunala avfallshanteringsmyndigheten bland annat till uppgift att:

- a) godkänna avfallshanteringsföreskrifterna
- b) fatta beslut om undantag från avfallshanteringsföreskrifterna
- c) godkänna avfallstaxan
- d) behandla och fatta beslut om godkännande av påminnelser om avfallsavgifter
- e) fastställa avfallsavgifter
- f) föra register över avfallstransporterna
- g) följa upp avfallshanteringen

Mål: Utveckla de elektroniska tjänsterna. Lättillgängliga myndighetstjänster.